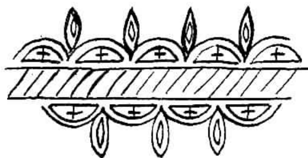
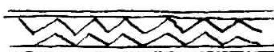
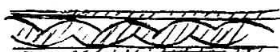
Imena i nazivlje

Plemenitaška kurija obitelji Modić u Lomnici. Zadnja pripadnica ove obitelji preminula je 1920. godine. Bila je to stara gospođa, baka sestara pl. Bedeković, koja je dala natkriti balkon da bi ljeti mogla sjediti vani na zraku. (snimio Vojko 1935)

Stara imena ludi v Lomici

Izak
Pavao
Valentin
Mikula
Daslav
Vukša
Veliša
Tvrdko
Radovan
Prvoša
Obrad
Deša
Ivan
Ivanko
Stanko
Tomaš
Štefan
Stojko
Vrban
Petko
Opor
Jakov
Minislav
Lukač
Viduč
Hrinko
Miren
Dobran
Kuša (Kuzma)
Mirislav
Vukota
Staniško
Križan
Bosinj
Dragbrat
Damnjan
Dimitar
Jelko
Jakša
Črnoslav
Dinko
Stanomir
Pavko
Vojleč
Ivčec
Vidomir

Berivoj
Barnaba
Vojin
Gjurko

Stare iže v Lomnici

Deveriči
Stepaniči
Klinoviči
Vrbanasi
Kolariči
Brigleviči
Smendroviči
Trumbetaši
Janečiči
Žordiči

Valičeviči
Šoštarci
Lektoriči
Vijaiči
Klafuriči
Arbanas

Noveše iže v Lomnici

Smolkoviči
Krznariči
Dijaneževiči
Pejaki
Jančići
Českoviči
Šafrani
Horvatinčiči

Neka imena u Turopolju (s tumačenjem)

Doroteja	dóron teós	od Boga dana	grč.
Blaženka	beatrix	ona koja čini blažene	lat.
Adalbert	adal bert	plemenitost sjajnost	st. germ.
Juraj	gheorghéo	obrađujem zemlju	grč.
Rafael	raf-el	Bog liječi	st. ist. hebr.
Mihael	mika-el	jednak Bogu (po Bogu)	st. ist.
Katarina	catarós	čista žena	grč.
Agata	agatós	kreposna	grč.
Stjepan	stefanos	kruna	grč.
Toma	thom	blizanac	st. ist.
Pavao	paulus	malen	lat.
Jakov	iahagobb	koji ide stopama Gospodnjim	st. ist.
Petar	petra	kamen	lat.
Lucija	lux	svjetlo	lat.
Marko		koji pobija	
Zakarija	zacher-e-Jah	Božji sluga	st. ist.
Ana	hannah	dobročiniteljica	st. ist.
Elizabeta	el-i-seeba	Bog je moja zakletva	st. ist.
Rok	hroc	onaj što riče (lav)	st. germ.
Barbara	barbaros	strankinja	grč.
Ignacije	ignis	oganj	lat.
Nikola	micáo láos	pobjednik naroda	grč.
Simeon (Šimun)	scimeon	uslišen od Boga	
Baltazar	Bel-tas-assar	Gospod ravna životom njegovim	asir.
Karlo	karl	moćan, snažan	st. germ.
Franjo	franc	slobodan	st. germ.
Jelena		sjajeća	grč.
Marta		gospodarica	asir.
Antun	antonius	koji stoji nasuprot neprijateljima	lat.
Martin	martinus	mali Mart	lat.
Kuzma	cósmos	ukrašen	grč.
Grgur	gregoreo	budnost, onaj koji bdije	grč.

Fabijan	faba	koji jede bob	lat.
Dominik	dominicus	posvećen Bogu	lat.
Lovro	lavrentius	iz Lavrenta	lat.
Silvestar	silva		lat.
Cecilija			
Sebastijan	sebastós	poštivan (u Božjem smislu), časni	grč.
Vincenc	vincens	pobjeđujući	lat.
Ivan		milost Gospodnja	
Blaž			
Apolonija			
Valentin	valens	dobra zdravlja	lat.
Gabriel	gabr-i-el	Bog je snaga moja	st. ist.
Izidor	isos-dóron	jednak daru	grč.
Florian	fioreans	cvjetko	lat.
Filip	filos (prijatelj)	ljubitelj konja (ippos - konj)	grč.
Sofia	sophiá	mudrost	grč.
Vid			
Alojzije		kao cvijet aloje	
Margareta	margarita	biser	lat.
Ilija		Gospod je Bog moj	
Klara	clara	slavna	lat.
Bartol		sin ratnika	
Augustin	augustus		lat.
Rozalija			
Jeronim		sveti imenjak	
Matej		dar Božji	
Matija		dar Božji	
Terezija		lovkinja	grč.
Luka			
Juda		slavljen	
Andrija		Božji čovjek	
Simon		kao Šimun	
David	od "dod"	ljubljeni	st. ist.
Silvestar			
Bonifacije	bonum faciens	dobro čineći	lat.
Gašpar	gathspa	nadglednik	sanskrt
Melkior			
Jeremija		koji veliča Gospoda	st. ist.
Daniel		Bog je moj sudac	
Natanael		Bog je dao	
Medardo	math hard	čast smjela	st. germ.
Eva	hawa	roditeljka generacije	hebr. ili st. ist.
Judita	jeoudith	čašćena	hebr.
Adam	adam	učinjen od zemlje	st. ist.
Abel	habal	sin	asir.

Volovi, radino i mirno blago. Njima se oralo i vozilo s polja... Uzgojem volova bavili su se Trumbetaši, bogata zadruga na istočnom kraju Lomnice, čiji su muškarci još prije dvijesto godina nosili kosu spletenu u pletenicu kao Kinezi. Po tome je lako zaključiti koliko je stara poznata napitnica: "Prosim posluh gospoda, lepa, ponizna i pisana, po se kute restepena. S počesanum kečkum i rudastemi lasi...!" (Snimio Vojko 1935)

Kako su vole zvali:

Šarojna
Rogec
Širec
Milec
Jelen

Kak su krave zvali:

Muca
Čadka
Cveta
Šareka
Liseka
Kiteka
Ruma

Pajceki i svijne:

Piškec
Rokšec
Podokoš
Bagunoš
Kezica
Rudoš
Pikoš
Zlameroš
Mejli
Prekoš
Križica

Kokoši:

Kukmica
Činka
Pahulka
Čopica

Kače:

Beluša
Jadovača
Slepič
Guž
Kačec

Ivek Janečić moli i čuva svinje, posebnu turopoljsku pasminu, bijele rudlaste dlake i sedam crnih okruglih mrlja. Meso im je posebno ukusno. Svaka zadruga imala je po sto i više komada u šumi, "u žiru". (Snimio Vojko 1937)

Tice

Škrlec
Strnatka
Dlesk
Kovačiček
Futač
Črnoglavka
Brzdel
Brajnug
Slakoper
Žerjav
Modrovolka
Pištara
Crvendač
Krivoklunka
Zimovka
Bregula
Črlenka
Juričica
Pondurek
Gutač
Kosek

Ribe

Bistrojnga
Menek
Klen
Mrena
Belka
Švelka
Čep
Glavatica
Kačica
Plotnica
Rak
Zelenec
Martinček
Želva
Gad
Guž
Beluša
Boža žabica
Hareš
Mutan
Zlatica
Oštrec
Belka
Krap
Žutec
Klen

Kukci

Beli metepuv
Boži volek
Cvilibuba
Ščurič
Zmetovalec

Rušč
Kobilica
Klop
Kosec
Štrižavka

Tekuti
Vrlec
Žižek
Korak
Kumek

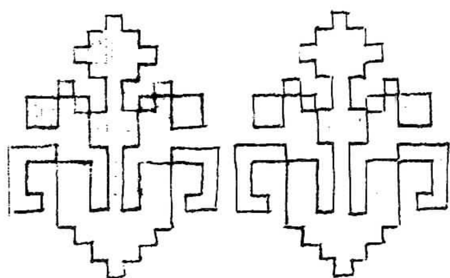
Zajedno u šljiviku. "Stari japica, Mijo pl. Arbanas i prenuk idu glet kak su šlive obrodile."
(Rekonstruirao i snimio Vojko 1936)

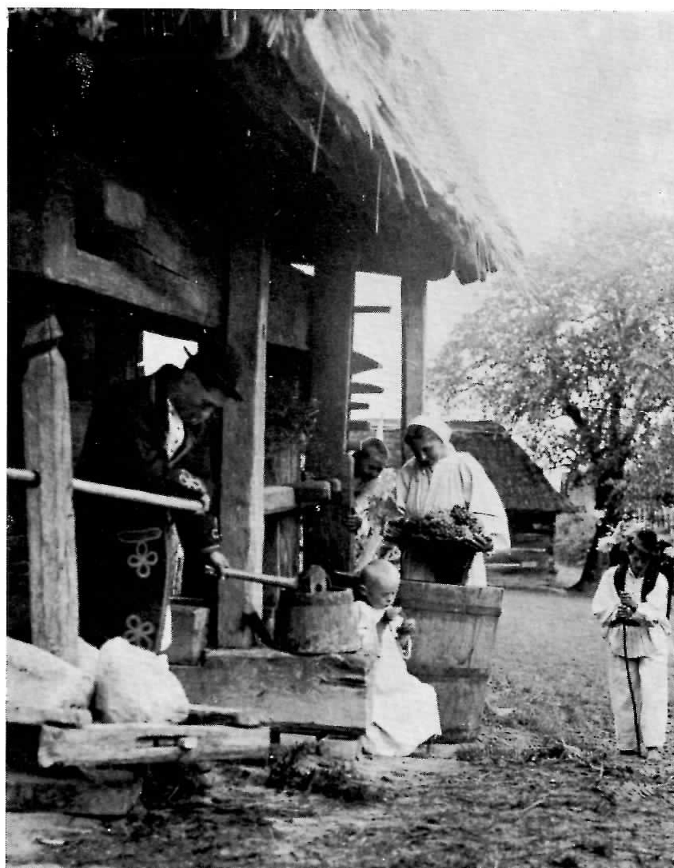
Trave i drveće

Kokošja trava
Beli jagned
Leščina
Drenek
Svibovina
Bistrica sliva
Matovilec
Luk črlenec
Tratinčica
Klinčec
Slak
Prepunec
Črevec
Lupov
Mleči
Pirika
Topica
Ojsjak
Jandraš
Stričak
Češluga
Toričnak
Vratič
Hebed
Bradavičnak
Jagned
Rakita
Voščika
Vrbajnščak
Bedeničica
Snežnica
Vremekaz

Jalša
Oškoruš
Borovica
Trnula (Črni trn)
Glog
Trušlika
Božikovina
Kukovača
Bršlan
Škrobota
Podlesle
Dobra misel
Zvončec (Campanula rapunculoides)
Retkozubka
Madvaščak
Zvončec (Melampyrum nemorosum)
Koštriva
Slatki Korenek
Volovski jezik
Žabnak
Sitina
Hrvatska detelina
Podremanec
Kiselika
Ščavjak
Polajec
Babja dušica
Prepretka
Merkavec
Zimičnak
Našastak
Strašnak

Zemelska tikva
Netres
Zajčevo zele
Cerkutec
Zemelska tikva
Maček
Boža travica
Klobučec
Božilek
Čemerika
Češligovina
Carev cvet
Venika
Loboda
Jesenek
Puškovec
Stoperka
Snelek
Rodin klun
Vuča jabuka
Zajčja trava
Širjan
Ogneščec
Ščir
Kukavačino zelice
Mišnak
Kukčenak
Zajčekova vuva
Kojnščak
Gojnak
Kamenec
Mačeva
Pesjača
Muški i ženski trputec
Detelica
Divja detela
Jabučnica
Marijina suzica
Vranin luk
Grašica
Treskotec
Svinarec
Kačje rože
Medenika
Cmrk
Žutikovina

Berba u Kostajnevcu. Gospodar Jožica pl. Stepanić upravlja poslom. Berači donose "grozdje", a "dečica" uživaju. Starinska drvena preša je zadnja tog tipa. (Nacrtana je sa svim pojedinostima u ovoj knjizi.)

Pesikovina
Vučjak
Vučji rep
Škrobotec
Vidikovina
Mravinec
Mišje vuvo
Volušnak
Tušč
Beloglavka
Dušica
Babji zub
Rmel
Vuzlika
Putina
Dikica
Opleček
Rastovec
Mekuša
Klopotec

Grojzdje

Stara belina
Stara črnina
Graševina
Plemenka
Kralevina
Kozjak
Volovina
Zelenika
Lipovina

Belo:
slaščina
šiprina
javor
Črno:
volovina
kâvčina
pèles
mukovatka

Črleno:
Kralevina
šipulina

Venika za grojzdem zraste

Voće

Jabuke:
pisanike
kresnice
zlatice
kožarice
pogačice
klupkače

Ruške:
maslenke
klukovčice
štrfički

Oreji: Debeliši
koščenaki
mehkiši

Prvi mošt curi. Upravo ga probava, ovaj, najmanji. Berba je autentična, samo su berači obučeni po kazivanju starijih. Vojko je u beskraj ispitivao stare ljude kada je želio nešto fotografirati. (Snimljeno 1940)

Glive

Guba (bukova)
Puzice
Zajci
Paprenače
Golubača
Capice
Leskovače
Hajdenak (crnosmeš)
Volovec (kraluž - zelen; struk - bel)
Srablivke (kraluž - mali, struk - tenki)
Kladovčice
Knežnice
Lesice
Divje meso
Puzice
Glivuš
Futač
Orešek
Škripli
Mleč
Prstec
Jačmeni vrgajn (o jačmenu)
Bukove glive (meimešne)
Stekle glive
Vrgajn

Popis imena zemalja u selima

Mala Mlaka

Rosule, Kruglice, Kozarka, Prerubi, Rupi, Lakuni, Odernica, Laskačica, Šebanka, Kralička, Nadinka, Kračina, Breslavka, Krčec, Ciglenica, Dugave, Stolek, Šanec, Slivarka, Hajdinka, Šimernica, Senokoška, Grebelica, Mesekovica, Fraterščak.

Oranje drvenim plugom i s volovima u jarmu. Orač je u "kožunu" s torbom za hranu preko ramena jer je njiva daleko od kuće. Kišica rosi "pak si je del široki škrlak". (Rekonstruirao i snimio Vojko 1935)

Lukavec Donji

Gredina, Ograjišče, Pogorišče, Puščak, Vukovička, Zvernik, Jesenovci, Musečajna, Viševina, Mejnica, Čret, Kolosek, Dugavka, Široki slogi, Duga ledina, Orehovec, Košar, Ribnak, Bujnak, Orača, Tercekralec, Delci, Oplavnica, Razborišče, Madjaščak, Rakitje, Graški breg, Premočnica, Leskovec, Rogina, Mramolnača, Veliki Grm, Ladišić selo, Polnočka, Mravlača.

Odra

Zejnica, Sedlarke, Belajka, Kopitarica, Lojenka, Vajnenica, Gorinčica, Tkalčevica, Kovačička, Bobička, Vukčevica, Sekel, Cilajka, Halavajnka, Jaruga, Carica, Trčuginka, Kuzmičinka, Turčinka, Turopolka, Luče, Krči, Čižmešinka, Polievek, Škvorica, Ježovečko, Peharnikovica, Odernica, Gazičinka, Zaraščica, Jazovečka, Dubrava šuma.

Lukavec

Leskovec, Polarka, Vuklinka, Veliki pašinec, Premočnica, Kamen, Premlačje, Rosula, Cirkovica, Grmje, Kudelnače, Jeles, Juriščakak vin., Jagnička, Dolenščina, Perhačka, Kolosek, Lužaščina vin., Zemelnak, Čretec, Kutec, Voščička, Romača, Lipovec, Cerovka, Zvernik, Kernaščak, Kračina, Zdenčac, Selce, Jagnet, Košar, Peščak, Topole, Severščak vin.

Pleso i Velika Mlaka

Ovčarnica, Požgajnka, Vugrinka, Kutel, Vilovčica, Lukov koren, Peklica, Stolek, Svibna, Jelenovčica, Čremušnak, Širovčica, Dojčni laz, Krapica, Topolka, Katun, Gradišče, Severka, Vudoli, Horvatka, Memlešnica, Poletnica, Zareznica, Klopinka, Pirnača, Zobišče, Bregoder, Otoščec, Čretek, Prodolžnica, Poltovina, Prijami, Prerovčica, Globočina, Strugajnka, Puščak, Cvetnik.

Mala i Velika Gorica, Rakarje, Kobilić

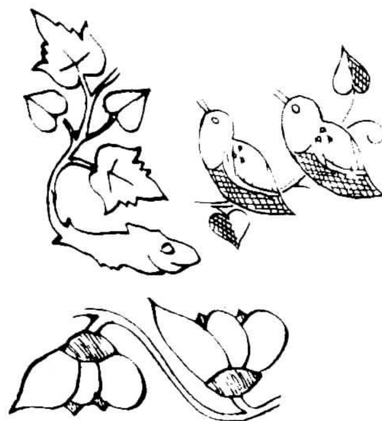
Krivačica, Horvatke, Belavice, Peneznica, Pod rastjem, Pri zdenčecu, Brižke, Bok, Turčinica, Lozica, Veliki bočec, Pašinci, Hižišče, Palci, Štuk, Štrigovačka.

*Lomnica Donja**

Ruščica, Harmičarka, Prženice, Polužje, Kratki žrelec, Šašec, Ograica, Vrbice, Vidlovka, Velika pokopa, Šibkovčica,Ološčak, Dvekarišče, Pasec, Bregodernica, Jagnedec, Polajnščak, Šebanka, Bratišče, Širočka, Svatička vin., Podlužnica, Sitišče, Dugi deli, Kainci, Porgaščica, Kučkovice.

Lomnica izdaleka (Snimio Vojko 1934)

Gradići

Gredina, Zameje, Topolovec, Mišakovica, Jalšinje, Puščak, Zakutek, Rakitje, Pod plesi, Kresovec, Kipišče, Ledvenica, Dugi slogi.

Gustelnica

Dugosleme, Grebenik, Brežica, Podrastič, Ribnačec, Pod lozo, Jaruga, Osurine, Krstenik, Selišče, Pod korejnem, Vrančička, Zečalek, Kulišče, Široki breg, Polamanka.

Kurilovec

Široke tratine, Pobojišče, Vučica zločesta, Rešetka, Dugi deli, Breznica, Melinišče, Zadvor, Careva živica, Gaženi grm, Medputnica, Tulinovke, Gradinščak, Dužice, Smakovščak, Belinščica, Povolnača, Brežnica, Blatče, Kalinovica, Tremuga, Zabec, Stružnica.

* *U drugom spisku navode se ove lomničke zemlje: (Jarčenice), Dugave, Šašina, Trebež, Polužje, Makuna, Vodrica, (Kajnebok), Pučkovica, Dugi laket, (Ladinka), Pašnik, Vrbice, Sunčenice, Grmice, Sela, Na iveru, Šipkovčica, Vudelnača, Lugari, Jagnedec, Plamenka, Kurušanci, Krupiščak, Voščenka, Prečnica, Kipnica, Zrlec, Krčevina, Srebrenica, Peščenka, Preki, Pirača, Pogorišča, Kračina, Mulnača, Peneznica, Štriglača, Tulinovke, Menišče, Lozec, Lužec, Macinkovica, Saborka.*

Jakuševec

Črnekovec, Mekušnica, Šanci, Pečinka, Sotenka, Plavnica, Zejnica, Klačica, Zvonarka, Vodopivka, Krajnica, Rajačica, Perzirka, Potojaki, Dugi slogi, Prudece, Slošci, Pustoselka, Paralga, Lenišče, Kalovanka, Vrabčevica, Štriglača, Turopola, Vučica.

Dubranec

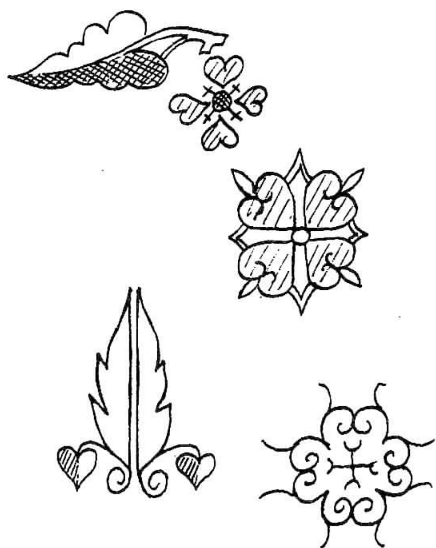
Kosova glava, Ograja, Vurot, Kukolka, (Veliki) podmuliaš, Hrvačak, Zahižekom, Strno rebro, Mandaščak, Vrtlišče, Dvorislav š., Pecanica, Bradaševo, Zahižek, Kralevo selo, Škrobodnjak, Kerpesova gora, Rotovina, Oputiček, Horvaček, Hruščina, Krpeščak, Šaškovica, Lončarka, Gradički breg, Rečin, Padaščak, Obrup, Herešinec, Pudaščak, Zajišek, Kutec, Rupača, Krajačec.

Kakve zemle ima?

Belica	za strnsko (moču drži)
Puvla	za kuruzu
Mulača	za detelu i kuruzu
Trdica	za trsje
Črnica	za strnsko

Kak se zoveju šume?

Tepčevice
Konak
Čiste grede
Korenske grede4
Bukove grede
Zobinak
Oklinek
Kluč
Gatičnak

Lomnička šuma sa svojim hrastovima (Snimio Vojko 1944)

Babjak
Krik
Kletišče
Gajne
Laz
Koledovčina
Jalšove grede

Stanišče
Črna (čola) mlaka
Veliki čret
Višeščak
Gajec
Križeputje
Velika čola

Veliko selo
Malo selo
Katalenski čret
Široki zdenec
Zalazi
Mala gradina
Krčec
Pomuline
Hrženice
Peščenak
Bobovišče
Zamahovke
Dubrava
Okruglica
Jalševec
Litvič
Podorešje
Čeridol
Hramečnak
Crikovec
Devjače
Kališče
Kraličino mostišče

Vinogradi

Starjak
Vrbanaščak
Jajtine
Rakinščak
Stepajnščak

Puteci

Kamenice
Zeleni putec
Ovčarnice
Brzava
Cirkvenice
Vlaška cesta

Sejmi

V Turovom polu
Novi sejem
Svečni
Jožefovski
Filipovski
Telovski
Magdalenski
Lovrečki
Jangelski
Matijevski
Terezinski
Mirkovski
Lucijinski

V Zagrebu
Cvetni
Margaretski
Kralevski
Šimunski
Mikulinski
Tominski

Mere i novac

Mera za vino ali vodu - Vinska!
Trojak
Petak (2 dcl)
Polič (1,5 l)
Štefan (2 l)
Bik (4 l)
Vedro veliko (113 l) malo (1/2)
Štrtinak (10-14 vedri)
Polovnak (1/2 vedra)

Mera za dužinu
Palec
Pejden
Laket
1 Zdrava Marija = 20 korakov
Korak = 2 lakta

Drevna mera
Klafter

Mera za težinu - Težna!
Funt (1,5 kg)
Cent (75 kg)

Za žito i tak - Žitna!
Merica (75)
Štrtinka (15 l)
Polvaganica (30 l)
Vagan (60 l) - 48 ali 36 oka

Mera za zemlu
1 slog = 3 vretena = 6 brazde
1 den orajna
1 ral

Novac
četrtak, petak, križevača

Meseci čez leto
(Vele starci 13 mesec)

Malobožičnak	Gruden	Prezimec
Svečen	Svečen	Velak
Gregorščak	Sušec	Sušec
Jurjevščak	Mali traven	Traven
Filipovščak	Jurjevščak	Rožnak
Ivajnščak	Veliki traven	Klasen
Jakopovščak	Jakovščak	Srpen - kojnski mesec
Velikomešnak	Velikomešnak	Kolovožnak
Malomešnak	Malomešnak	Jesenščak - Rujen
Miholščak	Miholščak	Listopad
Vsesvetščak	Sesveščak	Veternak - Zimščak
Velikobožičnak	Predzimec	Gruden

Prezimec - Pavlovščak, Malobožičnak
Velak - Svečen
Sušec - Gregurjevščak
Traven - Jurjevščak
Rožnac, Sviben - Filipovščak
Klasen - Ivajnščak
Srpen - Jakopovščak
Kolovožnak - Velikomešnak
Jesenščak, Rujen - Malomešnak
Listopad - Miholevščak
Veternak, Zimščak - Sesveščak
Gruden - Velikobožičnak

Zvezde

3 Denice
Pastirica
Lastori... (vlasići)
Kosci (Sv. Tri Krali)] Skup Orien
Vlaški Kosci
Marijin Križec... (dupin)
Večerna... (Kapela i Venera)
Kola... (vel. medvjed)
3 Luknice (Sirius)
Putniki
Katarensko kolo
Volarica (okolom pol noči - volari domom)

Zadružni život

Večernje raspoloženje u zadruzi vrlo je ugodno, osobito kad je tu Joža pl. Lektorić, vrsni pripovjedač koji uz to krasno svira na dvojnice. Muškarci u kući nisu skidali "škrlake", osim na "Anđelsko pozdravlejne". Bio je to znak njihove vlasti. Također, u zadruzi žene nisu jele za stolom, nego samo muškarci. Na slici sjede: Jožin sin, Ivo pl. Lektorić sa škrlakom i Markec pl. Arbanas "Gosponekov" s lulom, a stoje dečki: Martin Škala i Francek Celić. (Rekonstruirao i snimio Vojko 1937)

Kak je bila zadruga po stajnu i živine jaka: (30-40 duš)

Bilo je zadruga:
velike po 100 duš od te 24 parov;
srejdne po 50 duš od te 8 parov;
male po 30 duš od te 5 parov.

Zadružna iža

Komara kuliko obiteli
1 Sukašnica